

Οι προστατευόμενοι υγρότοποι του Ακρωτηρίου και η σημασία τους

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες όλων των βαθμίδων της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00-13:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται από το Φθινόπωρο μέχρι και την Άνοιξη. Επειδή η ύπαρξη νερού στους υγροτόπους της περιοχής εξαρτάται από τη βροχόπτωση, χρειάζεται επιπρόσθετη συνεννόηση των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου, ακόμη και μετά τον καθορισμό ημερομηνίας για την εφαρμογή του προγράμματος, για ενδεχόμενη αλλαγή ημερομηνίας ή επιλογή άλλου προγράμματος.

Σημείωση 2:

Οι δραστηριότητες του προγράμματος προσαρμόζονται στο μαθησιακό και ηλικιακό επίπεδο των μαθητών/μαθητριών και είναι δυνατό να ανασχεδιαστούν, να εμπλουτισθούν και να αναδιαμορφωθούν σε συνεργασία με τους/τις υπεύθυνους/υπεύθυνες εκπαιδευτικούς στη βάση των αναγκών και των ιδιαιτεροτήτων της κάθε ομάδας.

Σημείωση 3:

Το σχολείο είναι υπεύθυνο για τη συνεννόηση μεταφοράς των μαθητών/μαθητριών με το λεωφορείο από το ΚΠΕ προς τα αντίστοιχα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Ενημερωθούν για τις διεθνείς προσπάθειες προστασίας των υγροτόπων με παράδειγμα τη Συνθήκη Ραμσάρ (περιγραφή, ιστορική αναφορά, πρόνοιες, πλαίσιο εφαρμογής),
- Εξοικειωθούν με βασικές έννοιες όπως «υγρότοπος», «τύπος οικοτόπου», «Ευρωπαϊκή οδηγία», «υδρόβια πτηνά», «μετανάστευση πουλιών», «αβιοτικοί παράγοντες», «υφάλμυρο νερό», «υδροφορέας» κ.τ.λ.,
- Αντιληφθούν τις σχέσεις αλληλεξάρτησης που υπάρχουν ανάμεσα στους

οργανισμούς σε ένα τροφικό πλέγμα,

- Κατανοήσουν τα προβλήματα που υπάρχουν στους υγροτόπους και τις δυσκολίες στην ορθολογική διαχείριση και στην προστασία τους,
- Κατανοήσουν τη σημασία της προστασίας των υγροβιότοπων σε τοπικό, εθνικό και πανευρωπαϊκό επίπεδο,
- Ενημερωθούν για την κήρυξη του συστήματος υγροτόπων της χερσονήσου Ακρωτηρίου σε υγρότοπο διεθνούς σημασίας στα πλαίσια της Συνθήκης Ραμσάρ και για τις υποχρεώσεις που απορρέουν και τις δράσεις διατήρησης που εφαρμόζονται,
- Κατανοήσουν τη σημασία των τοπικών υγροτόπων για τους ντόπιους πληθυσμούς ως παράγοντα οικονομικής, πολιτιστικής και κοινωνικής αειφορίας και να αντιληφθούν τους λόγους για τους οποίους οι κάτοικοι στο Ακρωτήριο προστάτευαν διαχρονικά τους υγροβιότοπους στην περιοχή τους,
- Ασκηθούν σε διαδικασίες επιστημονικής διερεύνησης περιβαλλοντικών ζητημάτων.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 - 09:15 Άφιξη – καλωσόρισμα στο Κέντρο. Συζήτηση για το πρόγραμμα και για τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

09:15 - 10:15 Εισαγωγή στο θέμα του εκπαιδευτικού προγράμματος:

- Παρακολούθηση ενός σύντομου ντοκιμαντέρ σχετικά με την Χερσονήσο Ακρωτηρίου. Γνωριμία με τους βασικούς τύπους οικοτόπων της Χερσονήσου Ακρωτηρίου μέσα από τα εκθέματα, τις οθόνες αφής και τα διαδραστικά παιχνίδια που υπάρχουν στο εκθεσιακό χώρο του ΚΠΕ, με έμφαση στα εκθέματα σχετικά με υγροτόπους,
- Συζήτηση για την αξία των υγροτόπων, τη διεθνή Συνθήκη Ραμσάρ που προβλέπει πλαίσιο συνεργασίας και δράσεων για τη διατήρησή τους, και τη διαχρονική σχέση των κατοίκων με τους υγροτόπους της περιοχής.

10:15-12:00 Μελέτη πεδίου σε υγρότοπο της περιοχής με στόχο την εξέταση και αξιολόγηση της κατάστασής του. Ενδεικτικές δραστηριότητες:

- Εξέταση βιοτικών παραγόντων με τη συλλογή μικροασπόνδυλων οργανισμών του νερού. Οι μαθητές συλλέγουν οργανισμούς του νερού χρησιμοποιώντας ειδικές απόχες. Οι οργανισμοί αυτοί θα μεταφερθούν στη συνέχεια στο εργαστήριο του ΚΠΕ για περαιτέρω αναγνώριση και μελέτη.
- Εξέταση αβιοτικών παραγόντων χρησιμοποιώντας διάφορα όργανα

μέτρησης. Αβιοτικοί παράγοντες που μπορεί να εξεταστούν είναι η θερμοκρασία, η αλατότητα, το pH, τα φωσφορικά άλατα, τα νιτρικά άλατα κ.λ.π.,

- Καταγραφή των χρήσεων της γης εντός και περιμετρικά του υγροτόπου.

12:00 - 13:00 Επιστροφή στο ΚΠΕ Ακρωτηρίου. Εργαστηριακή μελέτη και εξαγωγή συμπερασμάτων. Ενδεικτικές δραστηριότητες είναι:

- Αναγνώριση των οργανισμών που συλλέχθηκαν στον υγρότοπο με τη χρήση μικροσκοπίων και κλειδών αναγνώρισης.
- Σύγκριση και συσχέτιση των αποτελεσμάτων εξέτασης των αβιοτικών και βιοτικών παραγόντων, καθώς και της χρήσης της γης όπως καταγράφηκαν στην εργασία πεδίου. Εξαγωγή συμπερασμάτων για την ποιότητα του νερού στον υγρότοπο και πιθανά προβλήματα που τυχόν διαφαίνονται π.χ. με τυχόν παρατήρηση μετρήσεων εκτός των καθορισμένων ορίων κάποιου αβιοτικού παράγοντα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Φέρουν ετικέτα με αναγραμμένο το όνομά τους.
- Φορούν αθλητικά ρούχα, παπούτσια και καπέλο, ανάλογα με την εποχή.
- Έχουν μαζί τους φαγητό και δοχείο με νερό καθώς δεν υπάρχει κυλικείο στο Κέντρο.
- Έχουν διαθέσιμη αντικουνουπική προστασία επειδή ανά περιόδους παρατηρείται έξαρση στον πληθυσμό των κουνουπιών.
- Έχουν μαζί τους, αν διαθέτουν, γαλότσες. Αριθμός από γαλότσες υπάρχει στο Κέντρο για όσους/όσες δεν διαθέτουν δικές τους,